

Če bodo hotele občine organizirati olimpijske igre, bodo morale poskrbeti tudi za zadostne količine snega, se glasi eno od pravil Mednarodnega olimpijskega odbora.

München 2022: olimpijske igre brez komentarja

Čez slaba dva meseca bodo v več bavarskih občinah odločali o kandidaturi za organizacijo zimskih olimpijskih iger 2022, in sicer štiri dni pred uradnim potekom roka za predložitev kandidature. O kandidaturi teče le neuradna polemika. Pa si sploh še kdo želi gostiti olimpijske igre? "Prepričan sem, da ima München zelo dobre možnosti," je sredi avgusta izjavil Jacques Rogge, predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja (IOC). Izjava je pravzaprav eden od redkih prispevkov k razpravi o skupni kandidaturi Münchna, Garmisch-Partenkirchna in regije Berchtesgadener Land za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2022. Na Bavarskem namreč poteka volilna kampanja za volitve v novi zvezni in deželni parlament in vprašanja olimpijskih iger ne želi v svoj program vključiti nobena od strank.

Referendum o mačku v žaklju?

A javna razprava bi bila nujno potrebna. 10. novembra 2013 bodo državljani v prizadetih občinah povedali svoje mnenje. Če bo odgovor pozitiven, mora biti 14. novembra Mednarodnemu olimpijskemu komiteju predložena dokumentacija in poravnana prijavina. Ni jasno, kdo naj bi do takrat rešil osnovna vprašanja, kot je financiranje, saj bosta parlamenta na Bavarskem in v Berlinu izvoljena šele konec septembra. Mesto München, ki je podprlo kandidato, bo meščane pravočasno obvestilo o projektu olimpijskih iger in je za to tudi predvidelo finančna sredstva v višini 560.000 EUR. "Kar je doslej znanega o kandidaturi, še zdaleč ne zadostuje za presojo o razsežnosti projekta," opozarja Axel Doering iz Zveze za varstvo narave. Na referendumu bi se torej odločalo o mačku v žaklju, vključno s pogodbo, ki jo sklene gostiteljsko mesto.

Občine morajo zagotoviti zanesljive snežne razmere

Pogodba, ki jo sklene gostiteljsko mesto, ureja pravice in dolžnosti IOC in občin, ki igre organizirajo. Med drugimi je to pogodbo Oddelek za civilno pravo pri mestu Salzburg, nekdanjem kandidatu za zimske olimpijske igre 2014, ocenil kot nemoralno pogodbo, ki omejuje svobodo odločanja. Tako lahko pogoje spremeni le IOC, ne pa tudi občine. V Sočiju se je na primer po podpisu pogodbe mesta, ki bo gostilo igre, pridružilo dvanajst kandidatur. Organizator mora zagotoviti prostor, športne objekte in infrastrukturo, občine pa morajo zagotoviti zanesljive snežne razmere. Nedavno je študija nemške planinske zveze (DAV) ugotovila, da bo čez dvajset let zanesljivo snežno odejo lahko zagotovilo le še 50 do 70 odstotkov bavarskih smučišč in to kljub novim vodnim zbiralnikom, snežnim topovom in skladiščenju snega.

Le malo navdušenja za olimpijado

"Želimo si, da bi igre ljudem zapustile nekakšno dediščino," je Jacques Rogge nedavno izjavil v nekem intervjuju. Številni državljani te dediščine nočejo. Tako so marca dunajski prebivalci z več kot sedemdesetodstotno večino zavrnili kandidato za poletne olimpijske igre 2028. Kmalu zatem so švicarski državljani s skoraj 53 odstotki zavrnili kandidato za zimske olimpijske igre 2022. Dva meseca pred iztekom roka za kandidato zimskih olimpijskih iger 2022 uradni kandidati še vedno niso znani. Interes za organizacijo iger ni bil v zadnjih štiridesetih letih še nikoli na tako nizki ravni kot danes. Axel Doering opozarja, da igre v Münchnu ne bodo tako "poceni", kot bi to nekateri radi verjeli. V pogodbah, ki jih je sklenilo sedanje gostiteljsko mesto, ni besede o zelenih in demokratičnih igrah. In dodaja: "Olimpijskih iger ne bi smeli organizirati nikjer v Alpah."

Viri in več informacij na: www.tagesspiegel.de/sport (de), www.merkur-online.de/lokales/muenchen (de), www.nolympia.de/2013/08 (de)

Stališča CIPRE

Karen Schillig je vodja projekta za ekološka omrežja pri CIPRI International.

Sodelovanje namesto krogle

Odstrel medvedov naj bi se izvršil že v Italiji, še preden ti vstopijo v Švico in začnejo povzročati težave, se glasi zahteva švicarske vlade. Pa je tak preventivni odstrel res primeren za preprečevanje konfliktov med ljudmi in medvedi? Odstrel medvedov naj bi se izvršil že v Italiji, še preden ti vstopijo v Švico in začnejo povzročati težave, se glasi zahteva švicarske vlade. Pa je tak preventivni odstrel res primeren za preprečevanje konfliktov med ljudmi in medvedi?

Odziv politikov je razumljiv, a kratkoviden. Ljudje niso navajeni, da se medvedi gibljejo v njihovi bližini, strah jih je in odzovejo se tako, da se branijo. Pa vendar obstaja tudi drugačna

pot. V dolini Münstertal na primer na prostem ne puščajo organskih odpadkov, čebelnjake so zaščitili, za varovanje ovac pa uporabljajo pse. Če medveda ne bo privabila hrana, se človeku ne bo približal, nevarnosti odstrela ne bo in mirno bo lahko nadaljeval svojo pot.

Znanje o načinih sobivanja človeka in medveda obstaja. S tem se ukvarjajo številne mednarodne organizacije. Tako si na primer strokovnjaki v delovni skupini Alpske konvencije za velike zveri in prostoživeče parkljare ter družbo redno izmenjujejo izkušnje o tem, kako tovrstno sobivanje izboljšati na čezmejni ravni.

Tudi mednarodni projekti EU se ukvarjajo z gibanjem velikih zveri, v njihovem okviru pa so bili sprejeti konkretni ukrepi za izboljšanje povezav med habitati. Če medveda zaustavi neka ovira, ki je ne more premagati, npr. avtocesta, je prisiljen ostati v okolju ne glede na to, ali mu to okolje sploh omogoča dovolj naravnega življenjskega prostora in hrane. V takem primeru bi povezovalno deloval zeleni most med območji, kjer živijo posamezni medvedi, s tem pa tudi med človekom in medvedom. To je le eden od mnogih primerov.

Potrebne so usmeritve in cilji, pripravljeni na mednarodni ravni, in sicer ne le za izredne primere, kot so konflikti in neizogibni odstrel, temveč tudi za preventivno izvajanje načrtov upravljanja medvedje populacije - kot se otroci naučijo, da se cesta prečka pri zeleni luči, se moramo tudi odrasli naučiti pravilnega ravnanja z medvedi.

Viri in več informacij na: www.20min.ch/schweiz/ostschweiz/story (de), www.cipra.org/sl

Novice iz CIPRE

Močerada in druge rastlinske in živalske vrste je treba bolje zavarovati povsod po Evropi - projekt GreenAlps za to predlaga ustrezne okvirne zakonske pogoje.

Projekt GreenAlps za več biotske raznovrstnosti

Zakoni naj bi bili v prihodnje v večji meri usmerjeni v ekološko povezovanje v Alpah. Regije, zavarovana območja in NVO, med njimi tudi CIPRA, bodo zato jeseni začeli izvajati projekt GreenAlps. In kateri so cilji projekta? Živalim in rastlinam mora biti omogočeno prosto gibanje med življenjskimi prostori in čez državne meje. Številne študije in mednarodni projekti so že ugotovili, zakaj je ekološko povezovanje potrebno za ohranjanje biotske raznovrstnosti in kakovosti življenja alpskih prebivalcev. Občine in regije na celotnem območju Alp so same že izkusile, kaj lahko storijo upravni organi. Če pa želimo, da bo ekološko povezovanje dejansko uspešno, potrebujemo skupne okvirne pogoje in finančno podporo.

Mreža zavarovanih območij v Alpah (Alparc), več zavarovanih območij, raziskovalni inštituti in NVO, med njimi tudi CIPRA, bodo zato septembra začeli izvajati skupni projekt GreenAlps. Na podlagi dosedanjih ugotovitev želijo izdelati temelje vseevropske okoljske politike za varstvo biotske raznovrstnosti v Alpah. Potekale bodo delavnice, na katerih bodo sodelovali oblikovalci politik na nacionalni in mednarodni ravni. Omrežje občin "Povezanost v Alpah" in društvo Alpsko mesto leta bosta kot opazovalca posredovala lastne izkušnje in potrebe na občinski ravni.

Projekt GreenAlps bo potekal do novembra 2014, sofinanciral pa ga bo program EU Območje Alp/Alpine space. CIPRA je pristojna za komunikacijo in spremlja pilotno regijo Dolina Alpskega Rena.

Viri in več informacij na: www.alpine-space.eu/projects/projects/detail (en), www.recharge-green.eu, www.econnectproject.eu

Pozor, snemamo! Gradnja za prihodnost

Občine v evropskih gorskih regijah so lahko pionirji na področju trajnostne gradnje. Kako lahko to postanejo, lepo prikazuje kratki film z naslovom Gradnja za prihodnost.

Tehničarka Minna iz Švedske pojasni na primeru računa, zakaj se uporaba dragih gradbenih materialov izplača dolgoročno. Županja Elisabetta iz Italije razloži, kako pomembno je, da je lokalno prebivalstvo vključeno v načrtovanje javnih zgradb, arhitekt Michael iz Avstrije pa pokaže, kako poteka dovajanje svežega gorskega zraka v zaprte prostore. Vse to so prizori iz filma Gradnja za prihodnost - kako gorske občine ravna odgovorno, v katerem nastopajo pionirji trajnostne gradnje in obnove.

Kratek film je del projekta MountEE - Sustainable public building, ki ga spodbuja program EU Inteligentna energija Evropa. Namen projekta je občine pridobiti za trajnostno gradnjo in obnovo ter jim pokazati, da je lepa in ekološko sprejemljiva arhitektura izvedljiva v vseh evropskih gorskih regijah. V pilotnih regijah se ustanavljajo mreže, sestavljene iz občin, strokovnjakov in ustanov, ki občine podpirajo pri načrtovanju in financiranju gradbenih projektov in projektov obnove. CIPRA, ki je vodilni partner projekta MountEE in odgovorna za odnose z javnostmi, pri tem ljudi z območja Alp povezuje s predstavniki gradbeništva iz skandinavskega gorskega območja, Furlanije, francoskih Alp in Pirenejev.

Kratek film Gradnja za prihodnost in več informacij: www.mountee.eu (en),

www.youtube.com/watch?v=L2tQQZi-CRU (de)

Ogenj v Alpah

Že od leta 1988 dalje drugi teden v avgustu vzdolž celotnega alpskega loka zagorijo kresovi. In zakaj čezmejna akcija pod pokroviteljstvom CIPRE tudi po 25 letih ostaja aktualna? Ker bi zaradi nove črpalne hidroelektrarne v dolini Val Madris nizka barja in planinski pašnik na tamkajšnjem območju zalila voda, so pastirji iz protesta prižgali velik kres. Od takrat dalje zagorijo vsako leto konec drugega tedna v avgustu na celotnem območju Alp kresovi, ki opozarjajo na pomen varstva Alp. Sporočilo letošnje akcije je, da je varstvo Alp ogroženo. Pritiski na Alpe niso prav nič manjši: smučišča se širijo v vedno višje lege in občutljivejša naravna prostora, turistična industrija investira v gradnjo razglednih ploščadi, visečih mostov in zabaviščnih parkov. "Energijski preobrat in turizem spodbujata omilitev pravil na področju varstva Alp," je jasna Anja Wyss

iz fundacije za varstvo švicarske pokrajine Landschaftsschutz Schweiz. "S sklicevanjem na gospodarsko nujnost in ustvarjanje delovnih mest uničujejo neokrnjene in celo zavarovane pokrajine, ki predstavljajo edinstveni značaj Alp in kakovost življenja v Alpah."

Zaradi energijskega preobrata se je pritisk na Alpe kot dobavitelja električne energije in "evropske baterije" le še povečal: "V redko poseljeni alpski pokrajini je odpor proti vetrnicam precej manjši," meni Anita Wyss. Tudi za številne rečne odseke, ki spadajo med 10 odstotkov ekološko še neokrnjenih na celotnem območju Alp, obstajajo projekti za gradnjo elektrarn - čeprav je tudi neokrnjena narava omejena dobrina. Zato bodo 9. avgusta 2014 v Alpah spet zagoreli kresovi - da opozorijo na okoljske in razvojne težave, ki pestijo alpski prostor. Akcijo usklajuje CIPRA Švica.

Viri in več informacij na: www.feuerindenalpen.com/ (de)

Novice iz Alp

Alpska konvencija: novi generalni sekretar začel delo

Markus Reiterer je 1. julija 2013 v prostorih Zlate strešice v Innsbrucku začel opravljati funkcijo generalnega sekretarja Alpske konvencije. V nadaljevanju o ciljih novega vodje Stalnega sekretariata.

Markus Reiterer bo najprej poslušal. V novi funkciji generalnega sekretarja v Stalnem sekretariatu Alpske konvencije je prve tedne svojega mandata obiskal različne ustanove, organizacije in posameznike, ki si prizadevajo za trajnostni razvoj Alp, med drugimi tudi CIPRO. "Pri svojem delu želim krepiti ekipni duh," pravi Reiterer. "Izzive prihodnjih let in desetletij bomo najuspešneje premagovali, če bomo vsi - pogodbenice, regije, občine, Stalni sekretariat, organizacije s statusom opazovalk in civilna družba - delovali kot ekipa, skupaj." Stalni sekretariat bo v prihodnje še intenzivneje deloval kot posrednik med različnimi interesi v okviru alpske politike in spodbujal sodelovanje med tistimi, ki si pri opravljanju različnih nalog prizadevajo za trajnostni razvoj Alp.

Sporazumevanje je zato za Markusa Reitererja še zlasti pomembno. Predvsem si bo prizadeval za večje spoštovanje Alp kot življenjskega in gospodarskega prostora, kakor tudi za pravilno razumevanje Alpske konvencije ne kot instrumenta za preprečevanje, temveč kot priložnosti za sodelovanje. Na koledarju dejavnosti generalnega sekretarja so tudi teme, kot sta tranzitni promet in strategija za alpsko makroregijo.

Markus Reiterer bo 10. oktobra 2013 na letni strokovni konferenci CIPRE v Bolzanu spregovoril o odgovornosti za trajnostno rabo vode v Alpah, 12. novembra pa se bo udeležil mednarodnega posveta o obnovljivih virih energije v okviru projekta recharge.green v alpskem mestu leta Brigu, kjer bo predaval o konfliktih med varstvom narave in proizvodnjo energije.

Viri in več informacij na: www.alpconv.org/sl/newsevents/latest

Nova posodabljanja visokogorskega sveta

Kot naj bi luksuzna planinska kočica Du Gouter, ki so jo odprli pred kratkim, privabila turiste na Mont Blanc, naj bi tudi najvišji ležeči viseči most v Avstriji poskrbel za turistični obisk dachsteinskega ledenika. V nadaljevanju o prizadevanjih alpskega gorskega sveta za obiskovalce.

Pozimi in še zlasti jeseni naj bi turistične zmogljivosti regije Dachstein - Ture še ne bile popolnoma izkoriščene, pravi Georg Bliem, direktor žičnic Planai. Več gostov in adrenalinska doživetja naj bi prinesel nov, z visokimi stroški zgrajeni objekt na dachsteinskem ledeniku: gre za okoli 80 m dolg viseči most, zgrajen na 2.700 metrih nadmorske višine, h kateremu sodi razgledna ploščad, ki štrli čez rob prepada, t.i. "stopnice v praznino". Spomladi je začela obratovati gondolska kabina z razglednim balkonom. Leta 2007 je bila odprta ledena palača v notranjosti ledenika, leta pa 2005 zgrajena steklena razgledna ploščad Skywalk. Kritiko zaradi vedno novih turističnih atrakcij na Dachsteinu je med drugimi izrazilo tudi Združenje za preučevanje arheologije v Alpah (ANISA): "Uničujoča moč izkoriščanja narave in obremenjevanje okolja zaradi vedno večjega trženja ledenikov sta se močno okrepila."

Tudi alpsko visokogorje v Franciji je bogatejše za podoben spektakel. Junija so odprli planinsko kočico Du Gouter na 3.835 metrih nadmorske višine ob poti na vrh Mont Blanca. Kljub ekološki zasnovi je novogradnja iz inoxa deležna kritik predvsem zaradi razkošne opreme, ki bi bila primernejša za hotel s petimi zvezdicami. Nenavadna arhitektura naj bi na goro, ki je že doslej bila vsako leto cilj tisočih planincev, privabila še več turistov. Kritiki menijo, da bi bilo z vidika trajnostnega turizma še najbolje, če v visokogorju sploh ne bi gradili več novih prenočitvenih zmogljivosti.

Viri in več informacij na: www.derdachstein.at/dachstein/de/dachstein (de), <http://steiermark.orf.at/news/stories/2595432/> (de), www.refugedugouter.fr/?p=1341 (fr), www.spiegel.de/reise/aktuell (de), www.anisa.at/Gletscherzustandsbericht_2012 (de)

Graja okoljevarstvenikov za kolesarsko dirko po Italiji

Že enajstič zapored je največja italijanska okoljska organizacija Legambiente podelila svoje zastave - črne največjim okoljskim grešnikom, zelene pa zglednim pobudam v Alpah.

Legambiente že od leta 2002 organizira kampanjo Alpska karavana. Od julija do oktobra se vsako leto vrstijo pohodi, srečanja in okrogle mize, ki prebivalce in oblikovalce politik ozaveščajo o trajnostnem razvoju Alp.

Nepogrešljiv del alpske karavane je podelitev zastave: zeleno prejmejo pobude, ki spodbujajo trajnostni razvoj, črne pa izvajalci škodljivih posegov v okolje. Slednje so letos večinoma prejeli organi javne uprave, na primer dežela Piemont za njeno politiko na gorskih območjih, ki ne spoštuje gorskega okolja in tudi ne izvaja ukrepov varstva okolja. Črno zastavo pa so prejeli tudi organizatorji kolesarske dirke po Italiji 2013, saj so podrli na stotine dreves, da bi omogočili lažje snemanje dirke.

Legambiente je tokrat nagradila predvsem društva in podjetja, na primer kmetijo v Furlaniji - Julijski krajini, ki na redko

poseljenih hribovskih območjih obuja stare kmečke navade. Nagrajene so bile tudi trentinske občine, ki si skupaj prizadevajo za ustanovitev naravnega parka na območju gore Monte Baldo, za katero je značilna izredna biotska raznovrstnost.

Simbolično pa je zeleno zastavo prejel tudi volčji par, ki si je za skupen dom izbral planoto Lessinia v Venetu.

Viri in več informacij na: www.legambiente.it/contenuti/articoli (it)

Ugoden veter za vetrno energijo v Sloveniji

V Sloveniji so 1. junija 2013 uradno odprli prvo vetrno elektrarno. Predvidena letna proizvodna elektrarne z instalirano močjo 2,3 MW je 4,5 GWh, kar zadostuje za oskrbo z električno energijo 1.154 gospodinjstev odjemalcev.

97 metrov visok steber, na katerega je postavljen rotor s trilistno eliso z 71 metri premera, je prva vetrnica v načrtovani vetrni elektrarni. Postavljena je na pašnih zemljiščih v občini Divača v bližini Kopra/SI. V naslednji fazi je načrtovana izgradnja še treh ali štirih vetrnih elektrarn. Projekt gradnje vetrne elektrarne si je avstrijski investitor Alpe Adria Energija (AAE) zamislil že pred trinajstimi leti, večino časa pa je izgubil za urejanje vseh zemljiških soglasij s številnimi lastniki. Pri postavitvi prve vetrne elektrarne so tesno sodelovali investitor Alpe Adria Energija, lokalna skupnost, upravna enota in agrarna skupnost Dolenja vas.

Doslej se je v Sloveniji pred desetletjem že načrtovalo gradnjo vetrne elektrarne na Volovji Rebri, ki pa leži na eni od pomembnih selitvenih koridorjev ptic selivk in je edino večje sklenjeno območje visokodinarskih suhih travnišč v Sloveniji. Soglasje Agencije RS za okolje je bilo sicer že večkrat izdano, vendar je bilo letos dokončno razveljavljeno s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje. Zasluga za to gre nevladnim organizacijam, ki so že desetletje na ministrstvo vlagale pritožbe, saj je bilo soglasje pomankljivo in ni upoštevalo dejanskega stanja o prisotnosti varovanih vrst ujed in podatkov, ki jih je v postopek posredovala nevladna organizacija DOPPS.

Sicer pa je, kar zadeva proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije, vetrna energija v Sloveniji prisotna še v zelo majhnem obsegu - postavljenih je le nekaj manjših zasebnih vetrnic. Nesrečni primer umeščanja elektrarne Volovja reber je zagotovo pripomogel k zapozneli uporabi vetrne energije v Sloveniji, a je pretresel okoljsko pravno prakso in dal pomembne izkušnje na področju zahtevnih posegov v zavarovanih območjih.

Viri in več informacij na:

www.energetika-portal.si/novica/n (sl), www.volovjareber.si/ (sl)

Vožnja po nekdanjih italijanskih vojaških cestah: drveče ali korakoma?

Amaterski športniki so lahko dolga leta brez pravil divjali po nekdanjih vojaških cestah v italijanskih zahodnih Alpah, a zdaj naj bi tam, kjer so nekoč korakali vojaki, vendarle vzpostavil red - na zelo različne načine.

Piemontske Alpe so prepredene z gosto mrežo vojaških cest, ki so jih, nazadnje pred drugo svetovno vojno, zgradili zaradi strateškega pomena alpskih prelazov. Danes cestno mrežo uporabljajo planinci in gorski kolesarji pa tudi vozniki motornih koles in štirikolesnikov. Pravila vožnje določajo občine in regije, vsaka na svoj način. Italija in Francija bosta zdaj skupaj pripravili ustrezne ukrepe za vzdrževanje ter določili pogoje za dostop in uporabo okoli 40 km dolgega odseka ceste, ki sega od francosko-italijanskega prelaza Tenda do kraja Monesi v Liguriji.

V pokrajini Cuneo so občine za nekatere odseke že uvedle popolno prepoved vožnje za motorizirane turiste. Omejitev turistične rabe ob koncu tedna v avgustu in septembru so občine uvedle tudi za vojaške ceste na planoti Gardetta, ki bi ji bilo treba podeliti poseben varstveni status.

Drugeče je to urejeno v dolini Susa, kjer več tamkajšnjih občin spodbuja rabo vojaških cest, denimo s projektom Alpi Motor Resort. S to obliko turistične ponudbe želijo v dolino privabiti voznike terenskih vozil in motornih koles.

Viri in več informacij na: www.stradaexmilitare-monesi-colleditenda.com (it/fr), www.comune.canosio.cn.it/edit/files/foto/1 (it), www.dislivelli.eu/blog (it)

Lihtenštajn - dežela bobrov

Veliki glodavec je po več kot dveh stoletjih vnovič odkril Lihtenštajn kot primeren habitat in po vsej državi pustil svojo sled. V nadaljevanju o bobrovi vrnitvi.

Odrasel bober meri en meter v višino in tehta toliko kot srna. Leta 2006 se je veliki glodavec vrnil v Dolino Alpskega Rena, kjer je dve stoletji veljal za izumrlo živalsko vrsto. Danes živi na območju med Bodenskim jezerom in Churom okoli 80 bobrov, samo v Lihtenštajnu jih je biolog Michael Fasel našel 20. V občini Ruggell na severu Lihtenštajna kot tudi v Schaanu so v renaturiranih vodah opazili najmanj tri družine bobrov. Tudi v občini Balzers, ki leži na jugu države, so opazili prve sledi te rastlinojede živali.

Da so prebivalci bobru zelo naklonjeni, je pokazala tudi anketa, ki so jo nedavno opravili v sosednji Švici. 92 odstotkov vprašanih je vrnitev zavarovanega glodavca v švicarske potoke in reke označilo kot pozitivno ali celo zelo pozitivno. Glede odstrela sta imeli pomisleke ali odklonilen odnos okoli dve tretjini vprašanih. Da povzroča vrnitev bobra tudi konflikte, se zaveda tudi biolog Fasel, ki je specialist za prostoživeče živali. "Pokrajina se večinoma uporablja vse do roba voda, zato bobru primanjkuje življenjskega prostora." Živali namreč spremenijo pokrajino, kjerkoli se pojavijo, in z zaježitvijo potokov ustvarijo nove življenjske prostore tudi za druge živali. Najučinkovitejši ukrep dolgoročnega preprečevanja konfliktov z bobrom je tako le v tem, da bomo ljudje manjšim in večjim vodam pustili več prostora in na obrežjih spodbujali goščave z vrhami in topoli.

Michael Fasel predvideva, da se bo v naslednjih petih ali šestih letih populacija bobrov v Lihtenštajnu še povečala. Tako naj bi Lihtenštajn postal domovina okoli 30 do 40 glodavcem, kar je zagotovo zgodba o uspehu za varstvo narave in revitalizacijo voda zadnjih dvajsetih letih.

Viri in več informacij na: www.pronatura.ch/news-reader-mc-vollstaendig (de), www.volksblatt.li/nachricht (de), www.cscf.ch/cscf/page-20337_de_CH.html (de)

Prireditve

akcija: **2014 Passive House Award**. 23.8.2013 – 30.9.2013. Europe. Jezik: de, en. Organizira: International Passive House Association (iPHA), Darmstadt/DE. [Več o tem »](#)

akcija: **Fotografski natečaj 2013**. 30.7.2013 – 15.10.2013. Jezik: de, en, fr, it, sl. Organizira: Ständiges Sekretariat der Alpenkonvention, Innsbruck/AT. [Več o tem »](#)

Konferenca/kongres: **Zaključna konferenca projekta CLIMAPARKS**. 16.10.2013 – 18.10.2013. Portorožu. Organizira: Climaparks project funded under the Program for CBC Italy-SloveniaSI. [Več o tem »](#)

Ekskurzija: **Študijsko potovanje: Trajnostna Gradnja in Obnova v Vorarlbergu (A)**. 7.11.2013 – 9.11.2013. Vorarlbergu (Avstrija) in Lihtenštajnu. Organizira: CIPRA Internationale Alpenschutzkommission, Schaan/LI. [Več o tem »](#)

Delavnica/seminar: **Občina kot investitorica: podnebno nevtralna gradnja in prenova na območju Alp**. 19.9.2013. Gap/F. Jezik: de. Organizira: Verein Alpenstadt des Jahres e.V., Schaan/LI. [Več o tem »](#)

Saj ni res, pa je!

... Švicarska planinska zveza (SAC) praznuje letos 150. obletnico obstoja. Na 2.700 m. n. v. si je pri materi naravi naročila izdelavo mize iz snega in ledu. Miza je velika 1.500 kvadratnih metrov, visoka pa okoli metra in pol. Pravzaprav je to ogromen pult. Švicarski planinski zvezi pa ni do plesa, pesmi in praznovanja - miza je namreč vse, kar je ostalo od ledenika Brunnifirn. Del ledenika je že več kot dva meseca prekrit s posebno folijo. Ostali, nepokriti del ledenika pa se počasi topi. "Enkratnost projekta je v njegovi vizualizaciji tematike in monumentalnemu učinku ledeniške mize, ki na presenetljiv način zaznamuje sliko pokrajine", so zapisali v Švicarski planinski zvezi na svoji spletni strani. Viri: www.wandelzeit.ch/projekt (de)